

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C,
PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

February 4th Week 2026

- ಎಪಿಎಂಸಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ 'ಟೆರ್ಟಲ್ ಟ್ರೈಲ್ಸ್' (ಆಮೆ ಜಾಡುಗಳ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆ
- ಕರ್ನಾಟಕದ 'ಆರೆಂಜ್ ಏಕಾನಮಿ' ಮತ್ತು ಎವಿಜಿಸಿ (AVGC) ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- ಹಂಪಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಕಳವಳ
- ನಮ್ಮ 112 ಸಹಾಯವಾಣಿ
- ಎಸ್. ಸದಾಗೋಪನ್ ಸಮಿತಿ
- ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾವ್ ಸಮಿತಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿ
- 'ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ - ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪಾಲು, ಬಲವಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಅಭಿಯಾನ
- ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ 'ಫಿಕ್ಸಿ ಫ್ಲೋ' (FICCI FLO) ಮಹಿಳಾ-ನೇತೃತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್
- ಕರ್ನಾಟಕದ ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 2026
- ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (KIC)
- ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷ ಭಾಷಣ ತಡೆಗೆ ಎಐ (AI) ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶ
- 17ನೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ (BIFFes) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ (K4C)
- ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಆರ್‌ಎಐ (ARAI) ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆ
- ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ
- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಯೋಜನೆ
- 'ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ' ಅಭಿಯಾನ
- ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್‌ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಬಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತು
- ಬೀದರ್‌ನ 'ಕರೇಜ್' (Karez) ಜಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- ಹೊಸ 'ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ' ಕೆಂಪಕ್ಕಿ ತಳಿ
- ತುಳು ಭಾಷೆ

Watch Insta ವಿದ್ಯಮಾನ Video

 INSTA KAS

080 69 405 206

www.insightsonindia.com

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

FEBRUARY 4TH Week 2026

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ

**ಎಪಿಎಂಸಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ
ಮಾರುಕಟ್ಟೆ**

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನಗರದ ಜನದಟ್ಟಣೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಯು** ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಸಗಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:-** ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಶೈತ್ಯಾಗಾರದಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ, ನೈರ್ಮಲ್ಯಯುತವಾದ ಮತ್ತು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.
- ಸ್ಥಳ:-** ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆಯ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಿಂಗೇನ ಅಗ್ರಹಾರದ 42 ಎಕರೆ 12 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಧಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ.
- ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ನಿವಾರಣಾ ಯೋಜನೆ:-** ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಗರದ ಹೊರವಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಬೃಹತ್ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಲಾರಿಗಳು ನಗರದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.

**ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ 'ಟರ್ನಲ್ ಟ್ರೈಲ್ಸ್' (ಆಮೆ
ಜಾಡುಗಳ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ**

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2026-27ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರು ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು **ಕರ್ನಾಟಕ, ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ** ಕರಾವಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸುಸ್ಥಿರವಾದ "ಆಮೆ ಜಾಡು"ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಲತೀರಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಈ ಮಾರ್ಗಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- ಉದ್ದೇಶ:-** ಸಮುದ್ರ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೊತೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭೇದ:-** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ(VU) ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಆಲಿವ್ ರಿಡ್ಡಿ' ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಳಗಳು:-** ತಜ್ಜರು ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 18 ಕಡಲತೀರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ 15, ಉಡುಪಿಯ 2 ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನ 1 ಕಡಲತೀರಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಆಲಿವ್ ರಿಡ್ಡಿ ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇವು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಲಾಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಮತ್ತು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.
- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-** ಲೆಪಿಡೋಚೆಲಿಸ್ ಒಲಿವೇಸಿಯಾ (Lepidochelys olivacea)
- ಇವುಗಳನ್ನು 'ಪೆಸಿಫಿಕ್ ರಿಡ್ಡಿ ಕಡಲಾಮೆ' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣಗಳು:- ಒಡಿಶಾದ ರುಷಿಕುಲ್ಯ ರೂಕರಿ ಕರಾವಳಿ , ಗಹಿರ್ಮಲ ಕಡಲತೀರ (ಭಿತರ್ಕನಿಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ) ಮತ್ತು ದೇಬಿ ನದಿಯ ಮುಖಜ ಭೂಮಿ.
- **ಹಂಚಿಕೆ:-** ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರಗಳ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- **ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:-** ಇವು 'ಅರಿಬಾಡಾ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವಿಕೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿವೆ; ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹೆಣ್ಣು ಆಮೆಗಳು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಒಂದೇ ಕಡಲತೀರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡುತ್ತವೆ.
- ಇವು **ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು**, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೆಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳು, ಸೀಗಡಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕಾವು ಕೊಡುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಮರಳು ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಈ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು **45 ರಿಂದ 60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.**
- **ಅಪಾಯಗಳು:-** ಮಾಂಸ, ಚಿಪ್ಪು ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ದೋಣಿಗಳಂತಹ ಇತರ ಮಾನವಜನ್ಯ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಇವುಗಳು ತೀವ್ರ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ.
- **ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:-**
  - **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:-** ದುರ್ಬಲ (VU).
  - **ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರಲ್ಲಿ:-** ಅನುಸೂಚಿ I
  - **CITES ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ:-** ಅನುಬಂಧ I

● ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು:

- ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ಕಾವಲು ಪಡೆಯು 'ಆಪರೇಷನ್ ಒಲಿವಿಯಾ' ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಬಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಆಗುವ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು 'ಆಮೆ ಹೊರಗಿಡುವ ಸಾಧನಗಳ' (TEDs) ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆ
ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕಟಾವಿನ ನಂತರದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಗಂಧ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು:

- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:-** ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಮೂಲಕ 'ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವೈಭವ'ವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- **ಪ್ರಸ್ತುತ ಪೂರೈಕೆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು:-** ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಬೂನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಕ ನಿಯಮಿತಕ್ಕೆ (KSDL) ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 7,000 ದಿಂದ 8,000 ಟನ್ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ; ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೇವಲ 30% ರಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಆಮದು ವಿಪರ್ಯಾಸ:-** ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾವು 25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೂಲ 'ಭಾರತದ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪ್ರಭೇದ'ಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-** ಸಂಟಲೂಮ್ ಆಲ್ಬಮ್ (Santalum album)
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-** 'ದ್ರವ ಚಿನ್ನ' ಅಥವಾ ಚಂದನ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಅರಣ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ:-** ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ (ಮಾನ್ಸೂನ್ ಕಾಡುಗಳು) ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- **ಜೈವಿಕ ಸ್ವರೂಪ:-** ಇದೊಂದು ಅರೆ-ಪರಾವಲಂಬಿ (ಭಾಗಶಃ ಬೇರು ಪರಾವಲಂಬಿ) ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ; ಅಂದರೆ, ಇದು ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು, ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕೇರಳದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- **ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:-**
  - **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:-** 'ದುರ್ಬಲ' (VU)
- **ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳು:-** ಫೈಟೊಪ್ಲಾಸ್ಮಾಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ 'ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕದಿರು ರೋಗ'ವು (SSD) ಈ ಸಸ್ಯಕ್ಕಿರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ನಿಖರವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕದ 'ಆರಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ' ಮತ್ತು ಎವಿಜಿಸಿ (AVGC) ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಐಟಿ-ಬಿಟಿ (IT-BT) ಸಚಿವರಾದ ಪ್ರಿಯಾಂಕ್ ಖರ್ಗೆ ಅವರು 'ಆರಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ'ಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ದಶಕದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬರುವ 'ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ಯಾಫ್‌ಎಕ್ಸ್ (GAFX) 2026' ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಆರಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ' ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **'ಸೃಜನಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕತೆ'** ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅರ್ಥ:-** ಇದು ಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ; ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯ (IP) ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಮೂಲ:-** 2013 ರಲ್ಲಿ ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಫೆಲಿಪ್ ಬ್ಯುಟ್ರಾಗೊ ಮತ್ತು ಇವಾನ್ ಡ್ಯೂಕ್ (ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಅವರು ತಮ್ಮ 'ದಿ ಆರಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ: ಆನ್ ಇನ್ಫೈನೈಟ್ ಆಪರ್ಚುನಿಟಿ' (The Orange Economy: An Infinite Opportunity) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪದವನ್ನು ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು.
- **ಸಂಕೇತ:-** ಕಿತ್ತಳೆ (Orange) ಬಣ್ಣವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ಮಿತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:-** ಚಲನಚಿತ್ರ, ಸಂಗೀತ, ಗೇಮಿಂಗ್, ಅನಿಮೇಷನ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು (AVGC), ಫ್ಯಾಷನ್, ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಗಳು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು:

- **ಕರ್ನಾಟಕದ ಎವಿಜಿಸಿ-ಎಕ್ಸ್‌ಆರ್ (AVGC-XR) ನೀತಿ 3.0 (2024-2029):-** ಇದು ಅನಿಮೇಷನ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಗೇಮಿಂಗ್, ಕಾಮಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೃತ ನೈಜತೆ (XR) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಹಂಪಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಕಳವಳ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಂಜನಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 'ಪಾರಂಪರಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ' (HIA) ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು 2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 1 ರೊಳಗೆ ಯುನೆಸ್ಕೋಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಯುನೆಸ್ಕೋದ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವಾದ ಹಂಪಿಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ (ಪಡೆದಿದೆ):

- **1986** ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆತಿದೆ.
- **ರಾಜಧಾನಿ:-** 1336 ರಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ಒಂದನೇ ಬುಕ್ಕರಾಯ ಎಂಬ ಸಹೋದರರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ 14 ನೇ ಶತಮಾನದ ಭವ್ಯ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಹಂಪಿ ಮೆರೆದಿತ್ತು.
- **ಸುವರ್ಣ ಯುಗ:-** ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ (1509-1530) ತನ್ನ ಉತ್ತುಂಗವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಈ ನಗರವು, ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತ್ತು.
- **ಅವನತಿ:-** 1565 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಕದನದಲ್ಲಿ ದಖನ್ ಸುಲ್ತಾನರ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಸೋಲನುಭವಿಸಿದ ನಂತರ, ಈ ನಗರವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಪಾಳುಗಡವಲಾಯಿತು.
- **ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:-** ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಡೊಮಿಂಗೊ ಪಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಇಟಾಲಿಯನ್ ಪ್ರವಾಸಿ ನಿಕೊಲೊ ಡಿ ಕಾಂಟಿ ಅವರಂತಹ ವಿದೇಶಿಯರು, ಹಂಪಿಯನ್ನು 'ರೋಮ್ ನಗರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಂಪಿ ನಗರದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ಶೈಲಿ:-** ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬೃಹತ್ ಆವರಣಗಳು, ಎತ್ತರದ ಗೋಪುರಗಳು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- **ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯ:-** ಇದು 7ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ, ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.
- **ವಿಜಯ ವಿಠಲ ದೇವಾಲಯ:-** 50 ರೂ. ಮುಖಬೆಲೆಯ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿರುವ 'ಕಲ್ಲಿನ ರಥ' ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದ ತಟ್ಟಿದಾಗ ಸುಮಧುರ ನಾದವನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುವ 'ಸಂಗೀತ ಸ್ತಂಭ'ಗಳಿಗೆ ಈ ದೇವಾಲಯವು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- **ಧಾರ್ಮಿಕೇತರ ರಚನೆಗಳು:-** ಧಾರ್ಮಿಕ ರಚನೆಗಳಲ್ಲದೆ, ಇಂಡೋ-ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕಮಲ ಮಹಲ್, ಆನೆ ಲಾಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಣಿಯ ಸ್ನಾನಗೃಹವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಮ್ಮ 112 ಸಹಾಯವಾಣಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತುರ್ತು ಸ್ವಂದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ** 'ನಮ್ಮ 112'ರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 9% ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

'ನಮ್ಮ 112' ಸಹಾಯವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏಕೀಕೃತ ತುರ್ತು ಸಹಾಯವಾಣಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪೊಲೀಸ್, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಮತ್ತು ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರದಡಿ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.**
- **ನಿರ್ವಹಣೆ:-** 'ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ'.

- **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:-** ಜೀವನ್ಮರಣದ ಹೋರಾಟದ ನಿರ್ಣಾಯಕ 'ಸುವರ್ಣ ಅವಧಿ'ಯಲ್ಲಿ (golden hours) ತ್ವರಿತ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದು.

'ನಮ್ಮ 112' ಸಹಾಯವಾಣಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- **ಏಕೀಕೃತ ಬೆಂಬಲ:-** ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಹಾಯವಾಣಿಗಳಾದ 100 (ಪೊಲೀಸ್), 101 (ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ) ಮತ್ತು 108 (ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್) ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದೇ ಏಕೀಕೃತ ಸಂಖ್ಯೆಯಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಬೆಂಬಲ:-** ಮನೋವೈದ್ಯಕೀಯ ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು 'ನಮ್ಮ 112' ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದನ್ನು 'ಟೆಲಿ ಮಾನಸ್' (14416) ಜೊತೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ತ್ವರಿತ ಸ್ಪಂದನೆ:-** ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 'ಹೊಯ್ಸಳ' ಗಸ್ತು ತಂಡಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 5 ರಿಂದ 10 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೂಲಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತವೆ.
- **ಗೌಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನಾಮಧೇಯತೆ:-** ಕರೆ ಮಾಡುವವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ "ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನಾಮಧೇಯವಾಗಿಡಿ" ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗುರುತನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬಹುದು.
- **ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಸಂಯೋಜನೆ:-** ನಾಗರಿಕರು 9480801000 ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕವೂ ಈ ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಬಹುಭಾಷಾ ಬೆಂಬಲ:-** ನಗರದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಹುಭಾಷಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಎಸ್. ಸದಾಗೋಪನ್ ಸಮಿತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಹತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ಆತಂಕಕಾರಿ ಕುಸಿತವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು **ಕರ್ನಾಟಕ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು** 10 ಸದಸ್ಯರ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಚಿಸಿದೆ.
- ಐಐಟಿ-ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಸದಾಗೋಪನ್ ಅವರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- **ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ನವೀಕರಣ:-** ಮೂಲಭೂತ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು (ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್, ಸಿವಿಲ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್) ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸುವುದು.
- **ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ:-** ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೀಟುಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು; (ಗಮನಿಸಿ: 2025-26 ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 9,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು).
- **ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು:-** ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುವ ಹಂತ ತಲುಪಿರುವ 'ಕೋರ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್' ವಿಭಾಗಗಳತ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- **ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಹತೆಯ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ:-** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 17% ರಷ್ಟು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವರದಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಅಂತರವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು:

- ಈ 10 ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಯು ಐಐಎಸ್‌ಸಿ (IISc) ಮತ್ತು ಯು‌ವಿಸಿಇಯ (UVCE) ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಜ್ಞರ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಟಿಯು (VTU) ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮುಖಂಡರು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾವ್ ಸಮಿತಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ

ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ **ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾವ್** ನೇತೃತ್ವದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿ'ಯು 2026 ರ ಜನವರಿ 31 ರಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
- 2002 ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ '**ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿ**' ವರದಿಯ ಬಳಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಬಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು 2026 ರ ಈ ವರದಿಯು ಎತ್ತಿತ್ತೋರಿಸಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಣ:

ಸಮಿತಿಯು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ **236 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು** ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದ್ದು, **ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ** ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ.

- ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ (Most Backward) ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- 93 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿವೆ).
- ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದ (More Backward) ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- 36 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.
- ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- 43 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- 64 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.

- **ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ:-** ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಶೇ 60 ರಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರಮುಖ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ:

- **ಮಂಡಳಿಗಳ ರದ್ದತಿ:-** ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, 'ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ' ಹಾಗೂ 'ಬಯಲುಸೀಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ'ಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
- **ಕೆಕೆಆರ್‌ಡಿಬಿ (KKRDB) ಪುನರ್‌ರಚನೆ:-** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೈಫಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 'ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ'ಯನ್ನು (KKRDB) ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುನರ್‌ರಚಿಸುವಂತೆ ಸಮಿತಿಯು ಕರೆ ನೀಡಿದೆ.
- **ಅನುದಾನ ಮೀಸಲಾತಿ:-** 2026-27 ರಿಂದ 2030-31 ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗೆ ಕೆಕೆಆರ್‌ಡಿಬಿಗೆ ₹29,009 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
- **ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆ:-** ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಯು, ಕಡಿಮೆ ದಾಖಲಾತಿಯಿರುವ (25 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು) ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

'ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ - ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪಾಲು, ಬಲವಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಅಭಿಯಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು 2026 ರ ಜನವರಿ 30 ರಂದು "ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ -

ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪಾಲು, ಬಲವಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಆಪಾದಿತ 'ಅನ್ಯಾಯ' ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಹಲವಾರು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ:

- **ತೆರಿಗೆ ಪಾಲಿನ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:-** ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 4.71% ರಿಂದ 3.64% ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವುದು. ಈ ಕುಸಿತದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು **₹80,000 ಕೋಟಿ** ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪರಿಷ್ಕೃತ ಹಂಚಿಕೆ ಸೂತ್ರ:-** ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವಂತಹ "ದೋಷಪೂರಿತ" ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು. ಆದಾಯದ ಅಂತರದ ಮಾಪನದ ತೂಕವನ್ನು 45% ರಿಂದ 25% ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು 1971 ರ ಜನಗಣತಿಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಮರಳಿ ಬಳಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯವು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ನಿಧಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ:-** ವಿಭಜಿಸಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪಾಲನ್ನು 50% ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಿಧಿಸುವ ಸೆಸ್ ಹಾಗೂ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ (ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ) ಗಳ ಮೇಲೆ 5% ಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು.
- **ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬೆಂಬಲ:-** ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ **₹1.15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ** ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ

ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ **₹10,000 ಕೋಟಿಗಳ** ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ 'ಫಿಕ್ಸಿ ಫ್ಲೋ' (FICCI FLO) ಮಹಿಳಾ-ನೇತೃತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ 'ಫಿಕ್ಸಿ ಫ್ಲೋ (FICCI FLO) ಮಹಿಳಾ-ನೇತೃತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್' ಅನ್ನು 2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 4 ರಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಯಿತು.
- 50 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್ ನ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಸ್ಥಳ:-** ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿದೆ.
- **ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:-** ಈ ಪಾರ್ಕ್ 50 ಎಕರೆ ಮೀಸಲಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಮೂಹ:-** ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ 'ಫ್ಲೋ (FLO) ಬೆಂಗಳೂರು' ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪಾಲುದಾರಿಕೆ:-** ಇದನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ' (KIADB) ಮತ್ತು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿತ್ರ' (KUM) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 2026 ರ ಜನವರಿ 23 ರಂದು 'ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ (ಕರಡು) ನಿಯಮಗಳು, 2026' ಅನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

- ಈ ನಿಯಮಗಳು, ಕರಡು '**ವೇತನ ಸಂಹಿತೆ (ಕರ್ನಾಟಕ) ನಿಯಮಗಳು, 2021'**ರ ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಹಿತೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಈ ಕರಡು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

- **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ:-** ನಿಯಮಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದ 45 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಪಾಲುದಾರರಿಂದ (ಉದ್ಯೋಗದಾತರು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಪರರು) ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ.
- **ಕೆಲಸದ ಅವಧಿ:-** ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯನ್ನು 10.5 ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾರಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ 48 ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯನ್ನು 12 ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ:-** ಅರ್ಹ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹ 'ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿ'ಗಳ ನೇಮಕವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಅನುಸರಣೆ:-** ಸುಗಮ ವ್ಯಾಪಾರ-ವಹಿವಾಟನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು 'ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ'ದಂತಹ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ:-** ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಗಿಗ್/ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ' ಪೋರ್ಟಲ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ **ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ**ಯ ಅಧಿಕೃತ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇ-ಸೇವೆಗಳ ಪೋರ್ಟಲ್ ಆಗಿದೆ.

- ಇದು ನೋಂದಣಿ, ಪರವಾನಗಿ ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ' ಪೋರ್ಟಲ್ ನ ಪ್ರಮುಖ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- **ಕಡ್ಡಾಯ ನೋಂದಣಿ:-** 20 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮತ್ತು 10 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 'ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ' ಅಥವಾ 'ಇ-ಸುರಕ್ಷಾ' ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- **ಪರವಾನಗಿ:-** ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ (ಕರ್ನಾಟಕ) ನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು:-** ಇದು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ'ಯಿಂದ (KBOCW) ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ:
  - **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೆರವು (ಕಲಿಕೆ ಭಾಗ್ಯ):-** ನೋಂದಾಯಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳವರೆಗೆ ₹2,000 ದಿಂದ ₹30,000 ವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
  - **ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು (ಕಾರ್ಮಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಭಾಗ್ಯ):-** ಹೃದಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ಕಸಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ₹2,00,000 ವರೆಗಿನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:-** ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ₹50,000 ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೆರವು (ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾಂಡ್) ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ:-** ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- **ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ:-** ಬಳ್ಮಾರಿಯಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ "ಇ-ಸ್ವಂದನ"ವು ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, 'ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಂದನ'ವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ-ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 1902 ರ ಮೀಸಲಾದ ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (KIC)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ (RTI Act)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗುವ ದ್ವಿತೀಯ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಯೋಗ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ' (KIC) ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ (KIC) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು (RTI) ಕಾಯ್ದೆ, 2005** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 2, 2006 ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೋರುವ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅಂತಿಮ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ರಚನೆ:

- **ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು (ಪ್ರಭಾರ):-** ಡಾ. ಹೆಚ್.ಸಿ. ಸತ್ಯನ್.

- **ಪೀಠಗಳು:-** ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯ ಜೊತೆಗೆ, ಆಯೋಗವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪೀಠಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು:

- **ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ:-** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (PIOs) ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗುವ 'ಎರಡನೇ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳು' ಮತ್ತು ದೂರುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆಯೋಗವು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- **ದಂಡ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ:-** ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ₹25,000 ದವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಯೋಗ ಹೊಂದಿದೆ.
- **ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರ:-** ಇದು 'ನಾಗರಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ' ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸಮನ್ಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಮಾಣ ವಚನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕ ಅಥವಾ ಲಿಖಿತ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷ ಭಾಷಣ ತಡೆಗೆ ಎಐ (AI) ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಭಾಷಣ, ಡಿಫಫೇಸ್ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸುಧಾರಿತ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ:-** ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂದಾಜು ₹67.26 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

- **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ:-** ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ನಿರೂಪಣೆಗಳು, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ತಿರುಚುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸುದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ..

17ನೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ (BIFFes) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ 17 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ 'ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ'ವು (BIFFes) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು.**

17 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ (BIFFes) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾರತೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ:-** ರೋಹನ್ ಪರಶುರಾಮ್ ಕಾನವಾಡೆ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮರಾಠಿ ಚಲನಚಿತ್ರ 'ಸಬರ್ ಬೋಂಡಾ'.
- **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ:-** ಬಡಿಗೇರ್ ದೇವೇಂದ್ರ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ವನ್ಯ'. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾಡನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಂದೆ ಮತ್ತು ಮಗಳು ಪಡುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರವು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ಖ್ಯಾತ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮತ್ತು ಗೀತರಚನೆಕಾರರಾದ ನಾದಬ್ರಹ್ಮ ಹಂಸಲೇಖ ಅವರನ್ನು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವಿಜೇತರು:

- **ಭಾರತೀಯ ಸಿನಿಮಾ:-** ಮಲಯಾಳಂ ಚಿತ್ರಗಳಾದ 'ಮೋಹಂ' ಮತ್ತು 'ಕಾಡು' ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

- **ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ:-** 'ನಮ್ ಸಾಲಿ' ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು 'ರಾವಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನವದಂಪತಿಗಳು' ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.
- **ವಿಶೇಷ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:-** 'ಗೊಂದಲ್' (ಮರಾಠಿ) ಚಿತ್ರವು ಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಫಿಪ್ರೆಸ್ಕಿ (FIPRESCI) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರೆ; ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್‌ನ 'ದಿ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ವೈಪೊಲಿಪಿನಾಸ್' ಚಿತ್ರವು ವಿಶೇಷ ಜ್ಯೂರಿ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು:

- **ಅವಧಿ:-** 8 ದಿನಗಳು (ಜನವರಿ 29, 2026 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು).
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** 70 ದೇಶಗಳ ಸುಮಾರು 300 ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಹಾಜರಾತಿ:-** 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿನಿ-ರಸಿಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.
- **ಘೋಷವಾಕ್ಯ:-** ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ "ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆ?" ಎಂಬುದು ಈ ಬಾರಿಯ ಉತ್ಸವದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ (K4C)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ 'ಭಾರತದ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ'ದ (I4C) ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ'ವನ್ನು (K4C) ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.**

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರದ (K4C) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- K4C ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **4 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ:

1. **ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ನಿಗ್ರಹ ಘಟಕ:-**
ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆಗಾಗಿ.
2. **ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ:-**
ಪೊಲೀಸ್, ಅಭಿಯೋಜಕರು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಇದು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
3. **ಮಾಹಿತಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ನಿಗ್ರಹ ಘಟಕ:-** ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಬಳಸಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಹರಿಸಲು.
4. **ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವಸ್ತು ನಿಗ್ರಹ ಘಟಕ:-** ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಂಚುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಘಟಕ.

- **ಮುನ್ಸೂಚನಾ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್:-** ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಯ ದುರ್ಬಲತೆಗಳನ್ನು ಉಹಿಸಲು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಹಾಗೂ 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಸಮಯವನ್ನು ಶೇ. 40 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 'ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಿಷನ್'ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವಾಲಯವು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಗುರುತಿಸಲಾದ ತಾಣಗಳು:-** ಕೋಡಿ-ಕನ್ಯಾನ, ಕೋಡಿ-ಕುಂದಾಪುರ, ಬಾರ್ಕೂರು ಬಂದರು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತ್ರಾಸಿ-ಮರವಂತೆ.

- **ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆ:-** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:-** ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ 50 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:- ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ:

- ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನದ ಬಳಕೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ.
- ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಚಾರಗಳು.

ಹಣಕಾಸು:- ಅಖಿಲ-ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ₹300 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದೆ.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಆರ್‌ಎಐ (ARAI) ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಎಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ 'ಭಾರತದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ (ಆಟೋಮೋಟಿವ್) ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ' (ARAI) ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಸ್ಥಳ:-** ಮಂಡ್ಯದಿಂದ ಸುಮಾರು 30 ಕಿ.ಮೀ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ-ನಾಗಮಂಗಲ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಿಂದ 500 ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಸರಾಳು ಹೋಬಳಿಯ ಮುದ್ದನಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹೆಗ್ಗಡಿತಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ

ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 105 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

- **ವಿಶೇಷತೆ:-** ಈ ಕೇಂದ್ರವು ವಿಶಾಲವಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನೋದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ಇದನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಮೀಸಲಾದ 'ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರ' ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಭಾವ:-** ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ವಾಹನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಭಾಗಗಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲಿದೆ.
- **ಹೂಡಿಕೆ:-** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ₹500 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು 1,000 ದಿನಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೃಹತ್ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ "ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ" ಯೋಜನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.

ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಭೂ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕುಗಳು:-** ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ದಲಿತರು, ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಅವಕಾಶವಂಚಿತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಭೂ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕನ್ನು (ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳನ್ನು) ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಬೃಹತ್ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ:-** ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ 1.06 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಫಲಾನುಭವಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು.

- **ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸೇವೆ:-** ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿ, ನವೀಕರಿಸಿದ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ರೈತರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಯೋಜನೆ:-** ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದೋಷರಹಿತ, ಆಧುನಿಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ್-ಜೋಡಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

"ಆರನೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿ"ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯು 2023 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ ಮೂಲ ಐದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ (ಆರನೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಿ) ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ:

1. **ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ:-** ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ.
2. **ಗೃಹ ಜ್ಯೋತಿ:-** ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ 200 ಯೂನಿಟ್‌ವರೆಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ.
3. **ಅನ್ನ ಭಾಗ್ಯ:-** ಬಿಪಿಎಲ್ (BPL) ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ 10 ಕೆಜಿ ಉಚಿತ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ.
4. **ಗೃಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿ:-** ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನಿಗೆ (ಮಹಿಳಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ) ಮಾಸಿಕ ₹2,000 ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು.
5. **ಯುವ ನಿಧಿ:-** ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರು ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪೂರೈಸಿದವರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ.

10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಧಿಕೃತ ಹುದ್ದೆಯ ಪದನಾಮವನ್ನು "ಫೈರ್‌ಮ್ಯಾನ್" ಎಂಬುದರಿಂದ ಲಿಂಗತಟಸ್ಥವಾದ "ಫೈರ್‌ಫೈಟರ್" (ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ/ಯೋಧ) ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನ:-** ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಹೊಸ ಮೀಸಲಾತಿ:-** ಹೊಸ ನೀತಿಯ ಅನ್ವಯ, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ರಾಜಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ದೊರೆಯಲಿದೆ.
- **ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು:-** 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 2013'ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- **ಇಲಾಖೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:-** 1964 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ರಾಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಅವಘಡಗಳು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು, ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಯೋಜನೆ
ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಯು, 2026-27ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ 210 ಪುಟಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣೆ ಯೋಜನೆಯ ಮರು ಅನುಷ್ಠಾನದ
ಶಿಫಾರಸು:

- ಬಸ್ ಸಂಪರ್ಕದ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮತ್ತು 'ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ಸಂಪರ್ಕ'ವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮರುಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಬಲವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- **ಉದ್ದೇಶ:-** ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು (ಹಾಗೂ ದುರ್ಗಮ) ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ:

- **ಸ್ಥಗಿತ:-** 2019-20ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:-** ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು (ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಸೇರಿದಂತೆ) ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

'ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ' ಅಭಿಯಾನ
ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮಕ್ಕಳು ಮೊಬೈಲ್ ಪರದೆ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಮಯವನ್ನು (ಸ್ಟ್ರೀನ್ ಟೈಮ್) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 'ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ' ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

'ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ' ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಫೆಬ್ರವರಿ 2026** ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯುವ ಬೃಹತ್ ಅಭಿಯಾನವಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:-** ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿರುವ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಗೀಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮರುಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ:-** 16 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ 'ಸ್ಮೀನ್ ಟೈಮ್' ಅನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಲವು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- **ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಮೂಹ:-** ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ, ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಅಭಿಯಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:-** ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ (DSEL) ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ (DSERT) ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ಪೋಷಕರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿಟಾಕ್ಸ್:-** ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಯಾಗುವಂತೆ ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಶಾಲಾ ಸಮನ್ವಯ:-** ಗ್ಯಾಜೆಟ್‌ಗಳ ಗೀಳಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ

ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ 'ಪೋಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಭೆ'ಗಳನ್ನು (PTM) ಆಯೋಜಿಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:-** ಕೇವಲ ಓದುವಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಡೆ ಸೆಳೆಯಲು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಂತರ-ಇಲಾಖಾ ಬೆಂಬಲ:-** ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಪೊಲೀಸ್ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ ಸಾಧಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಯೋಜಿಸಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೇರಣೆ:

- ರಾಮನಗರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಟಿ.ಎನ್. ಚಿಕ್ಕವೀರಯ್ಯ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಪರದೆಯ ಗೀಳಿನಿಂದ ದೂರವಿಡಲು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ "ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ" ಎಂಬ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರವು ಈ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

ಮಾಲ್ಟೀವ್ಸ್‌ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಬಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್' ರೇಡಿಯೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು 'ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ' (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಾಯುಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಮಾಲ್ಟೀವ್ಸ್‌ಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಫ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು:

- ಈ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ರವಾನೆಯು 500 ಕೆಜಿ ನಂಜನಗೂಡು ರಸಬಾಳೆ, 250 ಕೆಜಿ ಮೈಸೂರು

ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಮತ್ತು 500 ಕೆಜಿ ಇಂಡಿ ಲಿಂಬೆಹಣ್ಣನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1. ನಂಜನಗೂಡು ರಸಬಾಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಜಿಣಿ ಮಾನ್ಯತೆ:-** 2006 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ:-** ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು.
- **ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸುವಾಸನೆ, ದಪ್ಪನೆಯ ತಿರುಳು ಮತ್ತು ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳಿಗೆ (ನರಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ) ಇದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಣ್ಣಿನ ಅಗತ್ಯತೆ:-** ಕಪಿಲಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಪ್ಪು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನ ಮೆಕ್ಕಲು ಮತ್ತು ಲವಣಯುಕ್ತ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- **ಅಪಾಯ:-** ಇದು 'ಪನಾಮಾ ವಿಲ್ಡ್' (ಪನಾಮಾ ಸೊರಗು ರೋಗ) ರೋಗಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

2. ಮೈಸೂರು ವೀಳ್ಯದೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರದೇಶ:-** ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ 'ಚಿಗುರೆಲೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇವುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೃದುವಾದ ವಿನ್ಯಾಸ, ವಿಶಿಷ್ಟ ರುಚಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಹುಬೇಡಿಕೆ ಹೊಂದಿವೆ.

3. ಇಂಡಿ ಲಿಂಬೆ/ನಿಂಬೆ (ಕಾಫಿ ನೀಮೋ)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರದೇಶ:-** ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ 'ಇಂಡಿ' ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ರಫ್ತು ಮೌಲ್ಯ:-** ಇವುಗಳ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಮಾರ್ಲೀವ್ಸ್‌ನಂತಹ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು "ಸೂಪರ್‌ಫುಡ್‌ಗಳು" ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೀದರ್‌ನ 'ಕರೇಜ್' (Karez) ಜಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅನಧಿಕೃತ ಅಗೆತದಿಂದ ಬೀದರ್‌ನ ನೌಬಾದ್-ಅಲಿಯಾಬಾದ್ ನಡುವಿನ ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಕರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಜಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಕರೇಜ್ (ಖಾನಾತ್) ಎಂದರೇನು?

- ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಅಂತರ್ಜಲ ಕೊಯ್ಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ತರಲು ಇದು ಲಘುವಾಗಿ ಇಳಿಜಾರಾದ ಸಮತಲ ಸುರಂಗವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- **ವಿನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಗಾಳಿಯಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಮಾನ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಲಂಬವಾದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ನೀರು ಭೂಗತವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದರಿಂದ, ಇದು ನೀರಿನ ಆವಿಯಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:-** ಇದನ್ನು 15 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಪರ್ಷಿಯಾ-ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ಜಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಆರಂಭಿಕ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ವಿಶಿಷ್ಟ ಭೂವಿಜ್ಞಾನ:-** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲು ಅಥವಾ ಮೃದುವಾದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಇತರ ಕರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಬೀದರ್‌ನ ಕರೇಜ್ ಅನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಕಲ್ಲಿನ ಮೂಲಕ ಕೊರೆದು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

- **ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-** ಇದು ಕೇವಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಮಾರಕವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಬೀದರ್‌ನ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಬಲ್ಲ ಜೀವಂತ 'ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಆಗಿದೆ.

ಹೊಸ 'ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ' ಕೆಂಪಕ್ಕೆ ತಳಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ 'ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ'ವು "ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ" ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಯುಕ್ತವಾದ ಹೊಸ ಕೆಂಪಕ್ಕೆ (Red Rice) ತಳಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

'ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ' ಕೆಂಪಕ್ಕೆ ತಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಸಂಕರಣ ತಳಿ:-** 'ಜ್ಯೋತಿ' ಮತ್ತು 'ಬಿಳಿಯ' ಎಂಬ ಎರಡು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಹೊಸ ಭತ್ತದ ತಳಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:-** ಈ ಸಣ್ಣ-ಕಾಳಿನ ಕೆಂಪಕ್ಕಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋಟೀನ್, ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಮತ್ತು ಸತುವಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು 'ಕಡಿಮೆ ಗ್ಲೈಸೆಮಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ'ವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಧುಮೇಹಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಹಾರದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ:-** ಕೇವಲ 40 ರಿಂದ 45 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಿ, ಈ ಹೊಸ ತಳಿಯು ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ 53 ರಿಂದ 54 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ತ್ವರಿತ ಮಾಗುವಿಕೆ:-** ಈ ಬೆಳೆಯು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿದ್ದು, ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಕೇವಲ 120 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.
- **ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟ ನಿರೋಧಕತೆ:-** ಈ ಭತ್ತದ ತಳಿಯು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ 'ಬೆಂಕಿ ರೋಗ'ಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ

ಕೀಟಗಳಾದ ಎಲೆ ಸುರುಳಿ ಕೀಟ ಮತ್ತು ಕಾಂಡ ಕೊರಕಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

- **ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲಾಭಗಳು:-** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ (ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿಗೆ ₹70 ರಿಂದ ₹80) ತಂದುಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಬೆಳೆಯು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮೇವು ಒದಗಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಹ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಧಿಕೃತ ಮಾನ್ಯತೆ:-** ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ. ದುಷ್ಯಂತ ಕುಮಾರ್ ನೇತೃತ್ವದ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ತಂಡವು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಿರಂತರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ನಂತರ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನವದೆಹಲಿಯ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಸ್ಯ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕಛೇರಿ" (NBPGR)ಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ 'ಎರಡನೇ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ'ಯಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** 3,000 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ದಾಖಲಿತ ಐತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಭಾಷಾ ಪರಂಪರೆ:-** ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತುಳು ಭಾಷೆಯು ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ 'ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ' ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕೇವಲ ಐದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಶಿಫಾರಸು:-** ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ಡಾ. ಮೋಹನ್ ಆಳ್ವ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 2023 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ್ದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಮಿತಿಯು, ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 345ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎರಡನೇ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವಂತೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

INSTAKAS

ಮಿಷನ್ ಆರಕ್ಷಕ

ಪಿಎಸ್‌ಐ/ಇಎಸ್‌ಐ/ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರೂಪ್ ಸಿ @ ಬೆಂಗಳೂರು

ಬ್ಯಾಚ್ - 4 ತರಬೇತಿ ಪ್ರಾರಂಭ **23ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2026**

ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿನಾಂಕ: 18ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2026

SCHOLARSHIP TEST DETAILS

ಮೊದಲ 5 ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ

6-10 Ranks: 50% Scholarship

11-25 Ranks: 30% Scholarship

26-50 Ranks: 20% Scholarship

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ

ಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್

ಶುಲ್ಕ:

~~₹ 25,000/-~~ **₹ 20,000/-**

Early Bird Offer

20% OFF

ತರಬೇತುದಾರರು

NAVEEN SIR
MODERN & KARNATAKA HISTORY

VINAYAK SIR
ANCIENT & MEDIEVAL

SHASHANK SIR
WORLD & INDIAN, KARNATAKA GEOGRAPHY

SHIVANANDA SIR
POLITY (HONORARY ADVISOR)

DHRUVA SIR
WORLD INDIAN & KARNATAKA GEOGRAPHY

VIJAY KUMAR SIR
PHYSICS

SRIKANTH SIR
BIOLOGY, CHEMISTRY & TECHNOLOGY

NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA

REGISTER HERE FOR COURSE

LINGARAJU SIR
ESSAY, PRECIS & TRANSLATION

NINGAPPA
MENTAL ABILITY

HEMANT S K SIR
GENERAL KANNADA

SHIVAKUMAR MAVALI SIR
GENERAL ENGLISH

SANJAY SIR
COMPUTER

FOR ONLINE SCHOLARSHIP TEST

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:
INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ
ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:
08069405206

ಮೇಲ್:
support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

ರಕ್ತಕ 2026

PSI/ESI/FDA/SDA/ ಎಲ್ಲಾ
ಗ್ರೂಪ್ C ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿಗಳು

ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕ:
2ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2026

13 + **8** = **21**
SECTIONAL TESTS FULL LENGTH TESTS TOTAL TESTS

ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು
ವಿವರಣಾತ್ಮಕ
ಸಾರಾಂಶ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ
ತ್ವರಿತ
ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ವಿಭಾಗೀಯ ಮತ್ತು
ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ
ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿ
ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ
ವೈಯಕ್ತಿಕ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಕೈಗೆಟುಕುವ ಮತ್ತು
ಸುಲಭವಾಗಿ
ಲಭ್ಯವಿರುವ

TIME TABLE

ಶುಲ್ಕ: ಆಫ್‌ಲೈನ್

~~₹3000/-~~ **₹2400/-**
Only till 28th Feb. 2026

DISCOUNT **20% OFF**

ಶುಲ್ಕ: ಆನ್‌ಲೈನ್

~~₹2000/-~~ **₹1,600/-**
Only till 28th Feb. 2026

DISCOUNT **20% OFF**

SUBSCRIBE HERE

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:
INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ
ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:
08069405206

ಮೇಲ್:
support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ಧಾರವಾಡ

ಸಮರ್ಥ KAS ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ 2026 (ಗ್ರೂಪ್ A & ಗ್ರೂಪ್ B ಹುದ್ದೆಗಳಿಗಾಗಿ)

ಒಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು **25**

ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕ:
9ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2026

- ವಿಭಾಗೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು = **15 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು** [ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ]
- ಪ್ರಚಲಿತ ಘಟನೆಗಳು + **2 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು** [ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ]
- ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು = **8 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು**

ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಸಾರಾಂಶ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ವಿಭಾಗೀಯ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಶುಲ್ಕ: ಆಫ್‌ಲೈನ್

~~₹4,000/-~~ **₹3,200/-**

Early Bird Offer

20%

Only till 7th Mar 2026

ಶುಲ್ಕ: ಆನ್‌ಲೈನ್

~~₹2,500/-~~ **₹2,000/-**

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

SUBSCRIBE HERE

TIME TABLE

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:
 INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ
 ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ
 ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,
 ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:
 08069405206

ಮೇಲ್:
 support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ಧಾರವಾಡ